

Checklista SBA internkontroll

Genomför kontroller av det systematiska brandskyddsarbetet (SBA) med hjälp av checklistan. Utrymningsplaner eller brandskyddsritningar är också bra hjälpmedel.

- Kontroller rekommenderas fyra gånger per år.
- "Nej-svar" innebär brist som kräver åtgärder. Hantera och anmäl enligt gränsdragningslista.
- När samtliga anmärkningar är åtgärdade arkiveras checklisten i verksamheten, minst en gång per år skickas kopia av listan till info@gavlefastigheter.se.

Objekt

Kontroll genomförd av

Hus

Datum

Plan

Allmänna kontroller

1. Utrymning

Ja Nej

1.1 Är dörrar, fönster och passager för utrymning lätta att öppna och oblockerade?

1.2 Är eventuella nödljusarmaturer och utrymningsarmaturer hela och fungerande vid test?
(Om testknapp finns.)

1.3 Finns aktuella utrymningsplaner?

1.4 Är utrymningsplaner placerade på ett väl synligt ställe?

1.5 Finns väl synliga utrymningsskyltar vid utrymningsvägar?

1.6 Är utrymningsvägar tillgängliga? (Utrymningsvägar bör ha en fri bredd på minst 1,2 meter.)

1.7 Är utrymningsvägar och korridorer fria från hinder, möbler och brännbart material som kan blockera eller försvåra utrymningen?

Anmärkning vid nej

Övrigt

2. Släckredskap

Ja Nej

2.1 Finns släckredskapen på sina avsedda platser enligt utrymningsplan/brandskyddsplan?

2.2 Är brandredskapen lättillgängliga, oskadade och har genomgått årlig översyn?

2.3 Har brandsläckarna rätt tryck och har de en obruten plombering?
(Manometern är på grönt. Gäller ej kolsyrasläckare.)

2.4 Har släckredskapen väl synliga skyltar?

2.5 Finns väl synlig brandfilt i köket, om spis förekommer?

Anmärkning vid nej

Övrigt

3. Förhindra uppkomst av brand

Ja Nej

3.1 Står allt brännbart material lagrat på avsedda platser?
(Dvs. inga kartonger, förrådsvaror eller lastpallar i allmänna korridorer eller på lastkajer.)

3.2 Står utvändiga containrar och plastkärl för sopförvaring placerade på godkänt avstånd från vägg?
(Öppen container 6 m, stängd container 4 m.)

3.3 Är lysrörsarmaturer, andra ljuskällor och elansluten utrustning hela? (Ex. inga blinkande lysrör.)

3.4 Är elektriska apparater, laddare och skarvsladdar godkända, hela och oskadade?

3.5 Finns timer eller spisvakt till köksutrustning som vattenkokare, kaffebyggare och spis?

3.6 Är elcentraler fria från brännbart material? (1,2 m i lokaler och 0,8 m i bostäder från elcentral.)

3.7 Finns det handlingsplan/rutiner i händelse av brand?

3.8 Finns det rutiner för hantering av öppen låga, ljus m.m?

3.9 Är eventuella elradiatorer tillåtna att använda i lokalerna?

Anmärkning vid nej

Övrigt

4. Brandcellsgränser

Ja Nej

4.1 Stänger brandcellsörren igen helt med hjälp av dörrstängaren?

4.2 Släpper brandcellsörren från sin uppställningsanordning med hjälp av kontrollknappen?

4.3 Är det kontrollerat att inga kilar eller snören används för uppställning av brandcellsörrar?

4.4 Är synliga genomföringar i brandcellsgränsen tätade?

Anmärkning vid nej

Övrigt

5. Batteriladdning

Ja Nej

5.1 Sker laddning av elcykel, elsparkcykel, cykelbatteri eller annan laddningsbar utrustning på avseddplats?

5.2 Är laddningsplatsen fri från brännbart material?

5.3 Är laddningsplatsen ventilerad, där så krävs?

5.4 Finns det släckredskap i närheten av laddningsplatsen?

Anmärkning vid nej

Övrigt

6. Organisation och allmänt skydd

Ja Nej

6.1 Är verksamhetens brandskyddsorganisation upprättad och aktuell?

6.2 Är verksamhetens handlingsplan upprättad och uppdaterad?

6.3 Finns utbildningsplan för personalen?

6.4 Genomförs brand- och utrymningsövningar regelbundet?

6. Organisation och allmänt skydd

Ja Nej

6.5 Fungerar verksamhetens rapportering och dess åtgärder efter SBA kontrollen?

6.6 Är Första hjälpen-material och ögondusch påfyllt och utgångsdatum kontrollerat?

6.7 Om det finns hjärtstartare - är batteriets bäst före datum kontrollerat?

Anmärkning vi nej

Övrigt

Särskilda kontroller

7. Vårdform som innebär inlåsnings av personer eller brandutrustning

Inte aktuellt inom dessa lokaler

Ja Nej

7.1 Finns det tydliga rutiner och instruktioner för hur man ska agera vid brand eller utrymning, inklusive hur dörrar låses upp? [Mer information finns i tolkningen av checklistan.](#)

7.2 Känner all personal till rutinerna och hur upplåsning ska ske?

7.3 Har all berörd personal tillgång till nyckel, kort eller liknande för att låsa upp och komma åt brandutrustning och utrymningsväg?

Anmärkning vid nej

Övrigt

8. Brandfarlig vara

Inte aktuellt inom dessa lokaler

Ja Nej

8.1 Är alla brandfarliga vätskor och andra varor lagrade på avsedda platser?

8.2 Är mängden av brandfarlig vätska anpassat efter det behov som föreligger för verksamheten?

8.3 Finns det varningsskyltning i anslutning till lokaler där brandfarlig vara hanteras?

8.4 Är förvaringskärl och förvaringsskåp märkta, hela och utan brister?

8.5 Finns det rutiner för hantering av brandfarlig vara?

Anmärkning vid nej

Övrigt

9. Hantering av gasflaskor

Inte aktuellt inom dessa lokaler

Ja Nej

9.1 Förvaras gasflaskor på avsedda förvaringsplatser?

9.2 Är antal och storlek på gasflaskorna anpassat efter det behov som föreligger för verksamheten?

9.3 Finns det rutiner så tömda gasflaskor inte står kvar under längre tid på arbetsplatsen?

9.4 Finns det varningsskyltning i anslutning till lokaler där gasflaskor hanteras?

9.5 Är gasflaskorna och eller tillhörande utrustning fria från skador?

9.6 Är det lätt att snabbt avlägsna flaskorna vid brand?

Anmärkning vid nej

Övrigt

10. Heta arbeten på fast arbetsplats

Inte aktuellt inom dessa lokaler

Ja Nej

10.1 Finns föreskriven utrustning såsom nyckel, skyddshandske, backventiler mm till svetsaggregatet?

10.2 Är arbetsplatsen fri från brännbart material som kan antändas av gnistor, svetsstänk eller liknande?

10.3 Finns särskild markerad plats för uppställning av gasflaskor med svetsgas?

10.4 Är det lätt att snabbt avlägsna gasflaskorna vid brand?

Anmärkning vid nej

Övrigt

Så tolkar du checklistan, råd och krav för brandskydd

Allmänna kontroller

1. Utrymning

Kontrollera att utrymningsdörrar fungerar från både in- och utsida. Dörrar som inte används dagligen bör provöppnas. Utrymningsdörrar får inte vara låsta med nyckel, kod eller kort. Kontrollera att nödöppningsknappen fungerar, om sådan finns.

Utrymningsvägar ska vara tydligt skyltade. Om vägen är svår att hitta kan extra hänvisningsskyltar behövas. Fönster som används för utrymning ska vara skyltade.

Utrymningsskyltning ska följa AFS 2023:12.

Exempel på skyltning:

2. Släckredskap

Vanliga släckredskap är handbrandsläckare, brandfiltar och slangrullar.

Handbrandsläckare finns med flera olika innehåll:

- **Pulversläckare** – passar bäst för släckning i trä, tyg, vätskor och gas (klass A, B och C)
- **Vattensläckare** – passar för trä, papper och tyg (klass A och F)
- **Koldioxidsläckare (CO2)** – passar för elbränder i t.ex. datorer och elskåp (klass B och el)
- **Skumsläckare** – passar för trä, tyg och vätskor (klass A och B)
- **Fettbrandsläckare** – passar för bränder i kök, tex. vid brand i frytyolja (klass A och F)

Valet av släckmedel ska anpassas till lokalen i samråd med sakkunnig. Handbrandsläckare bör placeras max 25 meter från varje punkt och vara väggmonterad och lätt att ta loss. Är släckredskapen inlåsta ska all personal ha nyckel till utrymmet.

Alla släckredskap ska vara skyltade enligt AFS 2023:12. Skyltarna visar både var utrustningen finns – och om något saknas.

Skyltar för inomhusbrandpost och handbrandsläckare enligt AFS 2008:13.

3. Förhindra uppkomst av brand

Utrymningsvägar som trapphus och korridorer ska vara fria från brännbart material. Kontrollera också utsidan av byggnaden så inga brännbara lösa föremål, till exempel lastpallar och brädor, finns i anslutning till byggnaden, som lätt kan antändas.

- **Öppna containrar** ska stå minst 6 meter från byggnad.
- **Låsta och täckta containrar** ska stå minst 4 meter från byggnad.
- **Kärl för sopor** ska placeras på avsedd plats.

Tekniska utrymmen får inte användas som förråd.

Trasig elektrisk utrustning ska åtgärdas av behörig elektriker. **Skarvsladdar** måste ha minst 1,5 mm² ledare.

Blinkande lysrör ska snarast bytas eller tas ner eftersom de kan orsaka överhettning. Anmäl de du inte själv åtgärdar. Placera inte hyllor under armaturer för att undvika antändning.

Täck inte över kokplattor, element och liknande.

Kontrollera bastun så att panelen inte är bränd eller skadad.

4. Brandcellsgränser

- **Dörrar i brandcellsgräns** får inte ställas upp med kilar, krokare eller liknande.
- **Tekniska utrymmen** ska ha stängda eller låsta dörrar.
- **Genomföringar** i brandcellsgränser ska vara tätade.

5. Batteriladdning

Laddning av batterier kan medföra brandrisk – både från ansluten laddutrustning och gasbildning vid vissa batterityper. Kontrollera att laddningsplatsen:

- är fri från brännbart material (minst 2 meter), till exempel kartonger, gardiner, papper eller annat löst brännbart
- har fungerande ventilation och skyddsutrustning, t.ex. ögondusch, där så krävs
- har hel och funktionell utrustning.

6. Organisation och allmänt skydd

Det organisatoriska brandskyddet inom verksamheten och fasta rutiner för agerande vid brand är mycket viktigt för allas säkerhet. En aktuell handlingsplan inom verksamheten och fastställda rutiner i händelse av brand skall finnas.

Verksamhetens brandskyddsorganisation med brandskyddsansvarig och utbildningsplan för personalen ska vara uppdaterad.

Återsamlingsplats skall vara väl känd av alla inom personalen och tillgänglig under årets alla årstider. Rutiner för skyddsutrustningen som finns på arbetsplatsen såsom Första hjälpen, ögondusch och hjärtstartare ökar tryggheten.

Särskilda kontroller

7. Vårdform som kräver inlåsnings av personer eller släckredskap

Om verksamheten innebär att personer och släckredskap är inlåsta krävs tydliga rutiner och handlingsplan vid brandtillbud och vid utrymning. Alla i personalen ska känna till rutinerna.

Där dörrar måste låsas upp ska alltid personalen bära med sig nyckel eller motsvarande för att lätt få tillgång till utrustningen och underlätta utrymningen.

Vid frågor eller behov av stöd kontakta räddningstjänst eller brandsakkunnig.

8. Brandfarlig vara

För att minska risken för brand är det viktigt att brandfarliga varor hanteras och förvaras på ett säkert sätt, till exempel i godkända förvarings-skåp. Reglerna skiljer sig beroende på typ av vara, mängd och lokalens förutsättningar.

Godkända skåp

- Klass I – högsta skydd, godkända för brandfarliga aerosoler och vätskor.
- Klass II – får bara användas för brandfarliga vätskor.

Förvaring av brandfarliga vätskor (flampunkt som är lika med eller lägre än 100 °C)

- Förvara i godkända skåp eller särskilda utrymmen – utan brännbart material i närheten.
- Vätskor i klass 1 och 2a, till exempel bensin och aceton, ska hållas åtskilda från klass 2b och 3, till exempel diesel och fotogen. Använd olika hyllplan eller skåp.
- Max 50 liter får förvaras inomhus per brandcell, där vätskan används. För större mängder krävs brandavskild förvaring.
- Öppnade förpackningar får förvaras upp till 500 liter, men det kräver särskilda säkerhetsåtgärder.

Förvaring av brandfarliga gaser och aerosoler

- Får inte förvaras i samma skåp som vätskor.
- Gas, exempelvis gasol, ska förvaras utomhus i låsta skåp eller i skåp med ventilation som leder ut.
- Små gasbehållare, t.ex. gasolbehållare för max 125 ml får i vissa fall stå inomhus, t.ex. i butik.
- Svetsgas får stå öppet i teknikrum, men endast på anvisad plats nära dörr för att snabbt kunna flyttas ut.

Viktigt att tänka på

- Förvaring ska ske i godkända kärl och enligt gällande säkerhetsavstånd.
- Märkning, ventilation, skyltning och skydd mot spill är ofta krav även vid mindre mängder.
- Vid öppen hantering kan riskzoner och klassningsplan behövas.
- I lokaler med större mängder brandfarlig vara krävs en tillståndsansvarig.

Vid frågor, kontakta brandsakkunnig eller räddningstjänst.

Varningsskyltar för gasflaskor och brandfarlig vara:

9. Hantering av gasflaskor

Gasflaskor ska vara försedda med lätt borttagbart fallskydd, hänglås som kräver nyckel för att öppnas är inte tillåtet. Rutiner för snabb retur av tomma flaskor är viktiga, även en tom flaska kan vara farlig vid kraftig uppvärmning.

10. Heta arbeten på fast arbetsplats

Heta arbeten omfattar alla arbeten som ger gnistor eller värme, till exempel svetsning, kapning, lödning. Den som ansvarar för arbetet ska ha erforderlig utbildning och tillstånd för arbetet. Det är viktigt att lokalen är anpassad för arbetet med:

- avskärmning och skyddsutrustning
- god ordning och städning, fritt från brännbara material
- plåtkärl med lock för avfall
- släckutrustning nära arbetsplatsen.